

338.43.02

(497.1) (084.5)

699

УРЕДБА

О ПОЉОПРИВРЕДНИМ КОМОРАМА

Прештампано из Гласника Министарства пољопривреде
Година XV — Свеска 2

1 9 3 7

Задружна штампарија — Београд, Франкопанова 15. Телефон 26-544

Уведено у нови инвентар бр. ~~2176/11~~

1 јануара 1942 год.

Београд.

На основу § 72 тач. 1 Финансијског закона за 1936/37 год., а по одобрењу Министарског савета, прописујем

УРЕДБУ

о пољопривредним коморама

Глава I

Опште одредбе, подручје, делокруг и задаци пољопривредних комора

Чл. 1.

(¹) За заступање, заштиту и унапређење интереса пољопривреде, установљавају се бановинске пољопривредне коморе.

(²) Бановинске пољопривредне коморе обухватају подручје поједине бановине, а седиште им је у седишту дотичне бановине. Две или више комора могу се спојити одлуком њихових већа, а по одобрењу министра пољопривреде.

(³) Пољопривредне коморе могу изван свога седишта држати у местима свога подручја где се за то укаже потреба, уредовне дане, на којима ће се решавати послови коморског делокруга.

(⁴) Пољопривредне коморе су јавноправне установе и саветодавна тела државних и самоуправних власти по свима питањима, која су у вези са пољопривредом, националном привредом уопште и социјалним поретком.

(⁵) Пољопривредне коморе имају право да се служе државним грбом Краљевине Југославије у својим потписима, на писменим актима и печатима.

(⁶) Пословни је језик пољопривредних комора у земљи државни, а у саобраћају са иностранством оне могу да се служе и другим језиком.

Чл. 2.

(¹) Пољопривредне коморе су правна лица, која могу на своје име стицати права својине и на непокретностима, ове оптерећивати или отуђивати. Оне могу примати на себе обавезе из послова свога делокруга, тужити и бити тужене.

(²) Пољопривредне коморе управљају својом имовином и руководе својим газдинством по начелима самоуправе.

(³) Пољопривредне коморе имају активну и пасивну легитимацију странака у грађанским парницама пред судо-

вима, кад се ради о коморском газдинству, и могу да подносе пријаве судским и управним властима у стварима заштите привредног поретка.

Чл. 3.

(¹) Пољопривредне коморе раде према одредбама закона и законских прописа, као и према прописима својих статута и правилника.

(²) Поред задатака, који су пољопривредним коморама поверени овом Уредбом, имаће оне да врше и све друге послове, који су им поверени или им буду поверени појединим законима, уредбама и правилницима.

(³) Пољопривредне коморе имају нарочито следеће задатке:

1) да заступају, штите и унапређују интересе пољопривреде;

2) да проучавају из сопствене побуде или на тражење државних или самоуправних власти питања, која се односе на све пољопривредне гране, да прате појаве пољопривредног и привредног живота у опште, и да оцене њихово дејство како на пољопривреду тако и на целокупну привреду свога подручја;

3) да по предњим питањима подносе надлежним државним и самоуправним властима своја мишљења и предлоге;

4) да дају своја мишљења по нацртима закона, уредаба и правилника, који могу бити од значаја по пољопривреду и привреду у опште;

5) да прикупљају и обрађују статистичке податке о стању пољопривреде на своје подручју и да их са својим опажањима саопштавају надлежним властима;

6) да воде зборник обичаја (узанса) у промету пољопривредних производа на своје подручју;

7) да пољопривредницима свога подручја издају потврде или уверења при увозу предмета за своје потребе, који уживају повластицу или ослобођење од царине, подвоза или дажбина, као и уверења која државне или самоуправне власти траже од припадника коморе по околностима из надлежности комора;

8) да оснивају, одржавају и управљају, или сарађују на оснивању, одржавању и управљању установа, завода и изложба за унапређивање свију пољопривредних грана и установа за васпитање својих припадника и пољопривредног подмлатка, као и установа од опште користи;

9) да на захтев странака или власти предлагају вештаке и стручна лица за вештачење;

10) да приређују анкете пољопривредника из свога подручја ради проучавања питања пољопривредне и опште привредне природе;

11) да подносе властима претставке и жалбе ради заштите пољопривреде и привреде у опште;

12) да сарађују са привредним и другим коморама и сличним установама у земљи ради заштите и унапређивања привреде;

13) да према односним прописима шаљу своје делегате у сталне и повремене одборе, у комисије, већа или савете и сличне установе, које оснивају државне или самоуправне власти;

14) да министру пољопривреде и надлежном бану подносе годишње извештаје о своје раду и о стању пољопривреде као и у опште о стању привреде свога подручја.

Глава II

Односи комора према државним и самоуправним властима, задругама и удружењима

Чл. 4.

(¹) Све државне и самоуправне власти и њихове установе даваће пољопривредним коморама и њиховим испоставама на њихово тражење обавештења и податке, који су коморама потребни за вршење коморских задатака.

(²) Надлежни министри могу пројекте закона, уредаба и правилника по питањима, која су у вези са привредом, упућивати коморама на мишљење.

(³) Надлежни ће министар, ако се за то укаже потреба, тражити претходно мишљење од пољопривредних комора по питањима међународних уговора и трговинских конвенција, које се закључују са другим државама, у колико се тичу привреде.

(⁴) Одредбе овога члана важе аналогно и за уредбе и правилнике, које доносе банске управе и самоуправне власти.

Чл. 5.

(¹) Пољопривредне коморе су дужне да благовремено подносе министарствима и банским управама тражена мишљења и податке којима располажу.

(²) Пољопривредним коморама припада право, да се по питањима свога делокруга обрађују, непосредно свим државним и самоуправним властима и другим установама.

Чл. 6.

Све пољопривредне организације (задруге, друштва, удружења и сл.) на подручју једне пољопривредне коморе дужне су да јој дају обавештења и податке, које она тражи од њих ради извршења коморских задатака.

Глава III

Припадници пољопривредних комора, њихова права и дужности

Чл. 7.

(1) Припадници пољопривредних комора јесу:

а) поседници пољопривредних и шумских поседа (имања), који подлеже обавези плаћања пореза на приход од земљишта (земљарине); у породичној задрузи припадник коморе је старешина задруге; код правних лица сматрају се припадницима коморе њихови законити заступници;

б) закупци, наполичари и уживаоци пољопривредног и шумског поседа (имања), одгајивачи стоке, пчелари, рибари и слично, ако им је дотична привреда главно занимање и ако припадништво у комору сами надлежној комори пријаве.

(2) Лица из предњег става припадници су оне коморе, на чијем подручју лежи њихов посед (имање). Ако ова лица имају посед или закуп, наполицу или уживање, или раде у више бановина, припадници су коморе на чијем подручју стално бораве.

Чл. 8.

(1) Сваки припадник пољопривредне коморе има једнака права и дужности, која проистичу из ове Уредбе.

(2) Права су припадника коморе:

1) да према одредбама ове Уредбе имају активно и пасивно изборно право за изборе за коморско веће;

2) да се користе свим коморским установама ради заштите и унапређивања њихове привреде;

3) да траже уверења и потврде за њихове потребе из коморског делокруга;

4) да траже и примају обавештења као и податке потребне њиховом привредном раду, а према прописима коморског статута;

5) да подносе комори свога подручја молбе, претставке и жалбе, као и да траже интервенцију надлежне коморе ради заштите пољопривреде;

6) да подносе предлоге по свима предметима у вези са пољопривредом.

(3) Дужности су припадника коморе:

1) да дају надлежној комори сва обавештења и све податке које комора од њих тражи за потребе њезиног рада;

2) да плаћају за комору прописани прирез;

3) да према прописима коморских статута плаћају комори таксе за уверења и друге акте, које они траже од коморе према њеном делокругу; од плаћања коморских такса ослобађају се лица која се по пореским законским прописима сматрају као сиротна.

Чл. 9.

Пољопривредна комора може имати и дописне и почасне чланове. Ближе одредбе о постављењу, о дужностима и правима ових чланова прописује коморски статут.

Глава IV

Органи пољопривредних комора

Чл. 10.

Органи пољопривредних комора јесу:

- 1) коморско веће,
- 2) извршни одбор,
- 3) надзорни одбор,
- 4) дисциплински одбор,
- 5) стални или специјални стручни одбори,
- 6) претседништво,
- 7) коморски уред и његове испоставе (експозитуре).

Коморско веће

Чл. 11.

(1) Коморско веће је врховни управни орган сваке коморе.

(2) Коморско веће састоји се из бираних, делегираних и кооптираних чланова.

(3) Број бираних чланова коморског већа (већника) износи онолико колико је срезова у бановини. За сваки срез бира се поред већника и по један заменик. Мандат већника траје шест година, но тако, да после прве три године коцком испада једна половина, а затим се сваке треће године врши избор једне половине већника. Овај избор има се извршити пре истека мандата ове половине већника.

(4) Делегиране чланове одређују ревизијски савези земљорадничких задруга, централе пољопривредних (господарских, кметијских) друштава, удружења југословенских агронома, шумара, ветеринара и пољопривредних стручњака, као и организације водних задруга. Делегирани чланови имају иста права као и бирани чланови.

(5) Право делегирања имају они ревизијски задружни савези, који у своме чланству имају најмање 100 задруга у којима су чланови претежним делом пољопривредници припадници пољопривредних комора а имају право делегирања једнога већника и једног заменика у сваку ону комору, на чијем подручју имају најмање 50 таквих задруга, које раде и које су за претпрошлу годину одржале редовну годишњу скупштину и поднеле надлежној власти годишњи извршни рачун за ту годину.

(6) Централне пољопривредних друштава имају право

делегирања, ако у своме чланству имају најмање 50 подружина односно друштава, а имају право делегирања једнога већника и једног заменика у сваку ону комору, на чијем подручју имају најмање 25 подружина односно друштава са укупно најмање 10.000 чланова, које раде и које су за претпрошлу годину одржале редовну годишњу скупштину и поднеле надлежној власти записник те скупштине са годишњим рачуном за ту годину.

(⁷) Удружења југословенских агронома, шумара, ветеринара и пољопривредних стручњака имају право делегирања по једног већника и по једног заменика у сваку бановинску пољопривредну комору и то из реда чланова своје секције у дотичној бановини.

(⁸) Организације водних задруга одређују једног већника и једног заменика у бановинску пољопривредну комору.

(⁹) Мандат делегираних већника (заменика) траје до опозива њихова од стране организације, која их је делегирала.

(¹⁰) Кад се за време трајања мандата упразни које место коморског већника, председништво коморе позива одмах његовог заменика на вршење дужности већника. Мандат заменика траје као и мандат лица на чије је место дошао заменик. Ако се упразни и место заменика, одредиће се избор новог већника и заменика за дотични срез.

(¹¹) Коморско веће има право да из реда стручњака за привредна питања кооптира највише до десет лица за чланове коморског већа са саветодавним гласом. Мандат ових чланова траје онолико колико одреди статут коморе.

Права и дужности коморских већника

Чл. 12.

(¹) Коморски већници имају следећа права и дужности:

1) да прате све прилике у привреди уопште, а нарочито у пољопривреди, и да о томе извештавају комору;

2) да се држе одредаба статута и правилника коморе;

3) да сарађују, на позив, у свима коморским пословима;

4) да подносе комори мишљења, претставке и жалбе и без позива, као и да траже од ње усмена објашњења или писмене одговоре;

5) да редовно долазе на седнице и учествују у њиховом раду;

6) да бирају и да буду бирани за чланове извршног, управног, надзорног и дисциплинског одбора, председништва, сталних и специјалних стручних одбора и да се избо-

ра приме у колико нема основаних разлога да отклоне избор;

7) да чувају тајну о свему, што се односи на коморски рад а што није одређено за јавност.

(²) Коморски већник, који грубо занемарује своје дужности, може се закључком већа искључити од вршења мандата. Ближе одредбе о томе прописује коморски статут.

(³) Коморски већници врше своје дужности почасно. Трошкови коморских већника учињени у вршењу њихових дужности подмириваће се из сретстава коморе. Ближе одредбе о овоме прописује коморски статут.

Избор коморских већника

Чл. 13.

(¹) За већника пољопривредне коморе и његовог заменика може бити бирано свако лице, које је припадник коморе и које је држављанин Краљевине Југославије, а испуњава следеће услове:

1) да му је пољопривреда или шумска привреда главно занимање и да на коморском подручју станује најмање три последње године;

2) да је навршило 25 година;

3) да говори, чита и пише државним језиком;

4) да није активни државни или самоуправни чиновник или службеник, да није активни или пензионисани службеник једне од пољопривредних комора, и да није припадник других комора;

5) да не води и са комором какву судску парницу, нити да стоји у каквој приватноправној обавези према комори;

6) да није извршном пресудом осуђено на робију или заточење, или на строги затвор или затвор дужи од године дана, док се не поврати у права;

7) да није извршном пресудом осуђено на губитак часних права, за време док траје та казна;

8) да није под стечајем или под старатељством.

(²) Лица, која немају услове из предњег става, не могу бити ни делегирани чланови коморског већа; ово не важи за она лица која делегирају организације из чл. 11 став 5, 6 и 7.

(³) Припадник коморе може своје активно и пасивно изборно право по овој Уредби пренети на потомка, који ради на родитељском поседу, а испуњава услове из става 1 овога члана. Пренос овога права врши се писменом изјавом овереном од два сведока предатом надлежној општини (граду) или изјавом датом на записник у надлежној општини (граду).

Чл. 14.

(¹) Дан избора коморских већника и њихових заменика, одређује надлежни бан.

(²) Избори коморских већника и њихових заменика морају се одредити и објавити најмање 2 месеца пре дана избора. Избори се објављују у службеном листу бановине, а осим тога бан ће о изборима извести и актом заинтересоване општине (градове) путем надлежних срезова, у којима се избори имају вршити.

(³) За сваки срез бира се по један већник и по један његов заменик, а бира их бирачко тело од педесет лица изабраних по одредбама овога члана.

(⁴) За сваки редован избор коморских већника и њихових заменика врши се бирање бирачког тела.

(⁵) Градске општине спадају у онај изборни срез у чијем се подручју налазе. Београд улази у врачарски, а Земун у земунски изборни срез.

(⁶) Општински одбор (градско веће) бира из редова чланова дотичне општине (града), који испуњавају услове из чл. 13, онолико бирача колико на дотичну општину отпада сразмерно њеном катастарском чистом приходу према укупном катастарском чистом приходу читавог среза укључиво и градске општине које леже у границама среза. При овоме ће се територија Земуна рачунати у земунски, а територија Београда у врачарски срез. На тражење банова, Министарство финансија — Одељење катастра и државних добара, израчунаће и доставиће им колико на поједине управне општине (градове) сваког изборног среза отпада бирача. Општинама које не би имале пун количник доделиће се најпре по један бирач, а остали број бирача расподелиће се на друге општине сразмерно њиховом катастарском чистом приходу. За основицу рачуна узмеће се онај катастарски чисти приход који је служио за разрез земљарине у години која је претходила години у којој се врше избори.

(⁷) Градско веће града Београда бираће одговарајући број бирача, који испуњавају услове из чл. 13, за срезове врачарски и земунски. Градско веће града Суботице, док се не образују општине среза суботичког, бираће педесет бирача.

(⁸) Избор бирача за избор коморског већника и његовог заменика извршиће општински одбор (градско веће) најмање 30 дана пре дана одређеног за избор коморског већника и његовог заменика за дотични срез и овај избор општина (град) ће одмах објавити на уобичајени начин у општини (граду).

(⁹) На случај распуста општинског одбора избор бирача извршиће привремена општинска управа.

(¹⁰) Општинске управе (градска поглаварства) дужне

су доставити у року од 8 дана надлежном среском суду оверен препис записника о избору бирача, а сваком изабраном бирачу издати писмено уверење о томе да је изабран за бирача за претстојећи избор коморског већника и његовог заменика за дотични изборни срез.

(¹¹) Избор коморског већника и његовог заменика врши се у седишту среза, а у згради коју одреди претседник општине у седишту среза.

(¹²) Бирачки одбор сачињавају: старешина среског суда надлежног за место избора односно судија кога одреди старешина истог суда, као претседник, а као чланови: срески пољопривредни референт а ако овога нема онда један срески референт са факултетском спремом кога одреди срески начелник, и два грађанина које одреди претседник по броју правних гласача највеће сеоске општине у срезу, а који морају испуњавати услове из чл. 13.

(¹³) Избор се врши тајно, листићима, на којима мора бирач исписати име и презиме кандидата за већника и за његовог заменика и место њиховог сталног боравишта. Пре предаје гласачког листића бирач је дужан предати претседнику бирачког одбора уверење општине (града) да је бирач.

(¹⁴) Избор се врши по кандидатским листама, које морају да потпишу најмање десет бирача дотичног изборног среза и које најмање два на листи потписана предлагача морају у два примерка предати претседнику бирачког одбора до 9 часова на дан избора.

(¹⁵) Са кандидатском листом дужни су предлагачи предати и писмене изјаве кандидата за коморског већника и његовог заменика, да пристају на кандидацију за већника односно за заменика, и да ће се примити тих части ако буду изабрани. Ове писмене изјаве морају бити оверене од надлежне општине кандидата с тим да кандидат удовољава условима из члана 13.

(¹⁶) Одмах по пријему кандидатских листа бирачки одбор ће испитати, да ли их је потписао довољан број предлагача, да ли су прописно предане и да ли су им приложене прописно оверене писмене изјаве кандидата о престанку на кандидацију и избор, и то унети у записник о избору. Оне кандидатске листе, које не испуњавају прописане услове, прогласиће бирачки одбор за неважеће и то констатовати у записнику.

(¹⁷) У 10 часова претседник бирачког одбора објавиће кандидатске листе и истаћи их на вратима изборног локала. После тога почиње гласање и врши се до 12 часова.

(¹⁸) Читавом раду бирачког одбора може присуствовати по један претставник сваке кандидатске листе и стављати своје примедбе које се по захтеву уносе у записник о избору.

(¹⁹) У 12 часова претседник бирачког одбора закључује гласање и бирачки одбор пребројава гласове. За изабраног коморског већника и његовог заменика сматрају се лица са оне кандидатске листе, која добије највећи број гласова.

(²⁰) Ако две или више листа, за које падне највећи број гласова, добију једнак број гласова, извршиће се ужи избор између тих листа. Ако пак и при овом избору две листе добију једнак број гласова, одлучиће коцка коју ће вући претставници дотичних двеју листа.

(²¹) Гласање ће се извршити без обзира на број присутних гласача.

(²²) Бирачки одбор водиће о своме раду записник, који потписују сви чланови одбора и који претседник одбора са уверењима бирача предаје среском суду да се заведе у протокол и чува у архиви среског суда.

(²³) Резултат првих коморских избора срески суд ће саопштити надлежном бану, а када буду образоване коморе и дотичној бановинској пољопривредној комори.

(²⁴) Против неправилности избора има сваки гласач право жалбе надлежном управном суду у року од 8 дана рачунајући од дана избора. Жалбе се предају среском суду, који ће жалбе заједно са записником о избору и са свима изборним документима поднети надлежном управном суду, који је дужан да по њима донесе одлуку у року од месец дана. Своју одлуку управни суд ће доставити жалиоцима и надлежном среском суду. Против одлуке управног суда нема правног лека.

(²⁵) Ако управни суд поништи избор, он ће своју одлуку о томе доставити надлежном бану, који ће у томе случају одредити да се изврши нови избор у року од месец дана од дана пријема одлуке. Овај поновни избор врши исто бирачко тело.

(²⁶) У случају да у одређеном року није поднешена жалба на избор, срески суд ће изабраном већнику одмах по истеку рока за жалбе издати уверење, у коме ће назначити имена, презимена и места боравишта изабраног коморског већника и његовог заменика. Ако је против избора поднешена жалба, а избор не буде поништен, срески суд ће издати поменуто уверење после пријема одлуке управног суда.

(²⁷) Изабрани већници дужни су судско уверење о избору предати претседништву коморе односно при првом састанку коморског већа комесару према чл. 34 став 2.

(²⁸) Организације, које према чл. 11 имају право делегирања већника, известиће о избору делегираног већника и његовог заменика надлежног бана, а када буду образоване коморе и дотичну бановинску пољопривредну комору, а делегираном већнику издаће уверење. За садржај односно предају овог уверења важе прописи става 26 односно става 27 овога члана. Осим тога организације из чл. 11 став 5

и 6 дужне су у своме извештају бану односно комори према чл. 11 навести: називе и места својих подручних организација односно и број њихових чланова у дотичној бановини као и дане када су у прошлој години одржале своју годишњу скупштину за рад у претпрошлој години и када су поднеле годишњи рачун за ту годину надлежном суду, или пак ревизијском савезу у крајевима у којима се суду не подноси годишњи рачун.

Престанак мандата

Чл. 15.

(¹) Мандат коморског већника или његовог заменика поред случаја из чл. 11, престаје смрћу или кад наступе околности због којих губи пасивно изборно право.

(²) Коморски већник, против кога се подигне правноснажна оптужба за кривично дело које повлачи за собом губитак часних права или против кога се поведе стечајни поступак или поступак за поравнање, удаљиће се од вршења мандата, све дотле, док траје односни поступак. У случају одређујуће одлуке или обуставе поступка оживљује мандат, а ако буде осуђен, утрњује му мандат аутоматски.

(³) У случају да престане мандат и заменика већника, избор новог већника и његовог заменика у дотичном изборном срезу има се извршити најдаље за три месеца од дана престанка мандата заменика.

Надлежност коморског већа

Чл. 16.

Коморско веће је надлежно:

- 1) да бира претседника, два потпретседника и чланове извршног одбора коморе;
- 2) да бира надзорни одбор коморе;
- 3) да бира дисциплински одбор;
- 4) да бира сталне и специјалне стручне одборе по прописима коморског статута;
- 5) да доноси статут и правилнике коморе;
- 6) да бира почасне и дописне чланове према прописима коморског статута;
- 7) да узима на одговорност оне већнике и часнике коморе, који не врше правилно своје дужности, с тим да дотичне преда дисциплинском одбору и да изриче казне по предлогу дисциплинског одбора;
- 8) да одлучује о мерама које су потребне за правилно пословање коморе;
- 9) да одлучује о буџету, закључном годишњем рачуну, о стопи коморског приреза за одржавање коморе и о коморским таксама;
- 10) да одобрава издатке који нису буџетом предвиђени као и инвестиционе зајмове који би се имали закључити;

11) да решава о прибављању, оптерећивању и отуђивању непокретнина коморских;

12) да оснива заводе и установе за унапређење појединих пољопривредних грана и васпитавање коморских припадника и подмлатка;

13) да из властите иницијативе или по добијеним питањима доноси начелне одлуке о важним привредним проблемима и да надлежним властима подноси молбе, преставке и резолуције као и извештаје о привредним приликама и да предлаже мере, које треба предузети ради привредних интереса својих припадника и привреде у опште;

14) да одлучује по свима питањима, које претседништво или одбори изнесу пред веће;

15) да решава о оснивању коморских испостава (експозитура).

Чл. 17.

(¹) Коморско веће састаје се у редовне и ванредне седнице.

(²) Редовне седнице одржавају се најмање два пута годишње, а ванредне кад то захтева министар пољопривреде, кад то одреди извршни или надзорни одбор или претседништво коморе или кад то писмено затражи једна петина коморских већника.

(³) Седнице коморског већа су по правилу јавне.

(⁴) Сваки већник коморе има само један глас.

(⁵) Ближе одредбе о сазивању седница, о начину гласања и о доношењу закључака, као и о вођењу расправа и записника коморског већа прописале се статутом коморе.

Извршни одбор

Чл. 18.

(¹) Извршни одбор је орган коморе у чију надлежност спада извршивање свију задатака коморе који по овој Уредби или статутима коморе нису поверени коморском већу или којем другом органу коморе.

(²) Извршни одбор извршује, односно води бригу да се изврше сви закључци, одлуке или решења коморског већа.

(³) Извршни одбор узима на одговорност чиновнике коморе, који се огреше о своје дужности и предаје их дисциплинском одбору на даљи поступак.

(⁴) Извршни одбор састоји се из претседника, два потпретседника и онолико чланова колико се одреди статутом коморе, а бира се сваке треће године после избора половине већника.

(⁵) Ближе одредбе о надлежности и раду извршног одбора одредиће се статутом коморе.

Надзорни одбор

Чл. 19.

(¹) Надзорни одбор је орган коморе у чију надлежност спада вршење надзора над радом извршног одбора и других органа коморе, а нарочито, да ли се њихов рад креће у границама закона и законских прописа, као и прописа ове Уредбе, статута и правилника и одлука коморског већа. Он се бира сваке треће године после избора половине већника.

(²) Нарочита је дужност надзорног одбора да мотри, да ли се издаци коморе чине према њиховој намени у границама буџета и да ли су правилно сачињени закључни годишњи рачуни.

(³) Ближе одредбе о броју чланова, о надлежности и раду надзорног одбора прописале се статутом коморе.

Дисциплински одбор

Чл. 20.

(¹) Дисциплински одбор је орган коморе у чију надлежност спада, да испитује и доноси предлоге већу по пријавама већа (чл. 16 тачка 7), као и да доноси пресуде и изриче казне по кривицама чиновника коморе (чл. 18 став 3). Он се бира сваке треће године после избора половине већника.

(²) Ближе одредбе о броју чланова, о надлежности и раду дисциплинског одбора прописале се статутом коморе.

Стални и специјални стручни одбори

Чл. 21.

(¹) Статутом коморе прописале се, да се за важније послове коморе оснују стални стручни одбори, као на пр. одбор за виноградарство, за сточарство, за шумарство, за пољопривредно-трговинску политику, за правна, финансијска, пореска и царинска питања; за пољопривредну организацију, за мелиорације, за комасације, за саобраћајна питања, за пољопривредно васпитање, за хигијену села и сл.

(²) Специјални стручни одбори постављају се за решавање појединих питања, а њихова функција престаје са извршењем постављеног им задатка.

(³) Ближе одредбе о бирању, саставу и раду сталних и специјалних стручних одбора прописале се статутом коморе.

Претседништво

Чл. 22.

(¹) Претседништво је извршни орган коморе у чију надлежност спада извршење задатака, који су му поверени овом Уредбом, статутом и правилницима коморе као и одлукама коморског већа и извршног одбора.

(²) Претседништво коморе састоји се од претседника и два потпретседника, а бира се сваке треће године после избора половине већника.

(³) Кад је претседник коморе привремено спречен или отсутан, заступају га потпретседници према одредбама прописаним статутом коморе.

(⁴) Ближе одредбе о делокругу и раду претседништва прописује статут коморе.

Чл. 23.

Претседник коморе са главним секретаром пуноважно потписује и заступа комору у свима пословима и то пред државним и самоуправним властима, јавним установама и трећим лицима. Претседник је дужан, да се стара за правилан рад у целокупном коморском пословању према законима и законским прописима, прописима ове Уредбе, статута и правилника коморе, као и према одлукама коморског већа.

Коморски уред и његове испоставе

Чл. 24.

(¹) При свакој комори основаће се и одржати о њеном трошку коморски уред за отправљање свих коморских послова.

(²) Коморским уредом управља главни секретар коморе. Он је административни шеф уреда, те му је подређено целокупно особље уреда. Под његовим надзором стоје испоставе и разне установе (заводи) коморе. Главни секретар је референт већа претседништва и извршног одбора по свима коморским питањима.

(³) Квалификације и услови за пријем у коморску службу главног секретара и осталог особља прописује се коморским статутом. Главни секретар мора имати факултетску или њој равну спрему.

(⁴) Главни секретар односно његов заменик мора присуствовати седницама већа, извршног одбора и претседништва. Коморски статут одређује, ко ће и када заступати главног секретара у вршењу његових функција.

Чл. 25.

(¹) Испоставе (експозитуре) су помоћни органи коморског уреда за одређен део коморског подручја.

(²) Испоставе могу да воде директну преписку са државним и самоуправним властима свога подручја, да примају акте и пошиљке упућене комори, да их достављају комори на решење са својим мишљењем или да их и саме решавају у колико их на то изречно овлашћује статут коморе.

(³) При својим испоставама комора може установити и један саветодавни одбор, који сачињавају сви коморски већ-

ници а по потреби и други виђени претставници пољопривреде са подручја испоставе, а које извршни одбор коморе позове.

(⁴) Ближе одредбе о организацији, делокругу и раду испоставе и њихових саветодавних одбора прописује статут коморе.

Чл. 26.

(¹) Коморско веће прописује нарочитим правилником права и дужности коморског особља. Овај правилник одобрава министар пољопривреде.

(²) Сви коморски намештеници морају бити држављани Краљевине Југославије.

(³) Свака пољопривредна комора мора основати пензиони фонд коморских намештеника. Овај фонд може бити заједнички за више пољопривредних комора. Заједнички пензиони фонд управљаће се аналогно одредбама става 5 овога члана. Комора је дужна, да најмање 5% од својих годишњих укупних прихода уплаћује у пензиони фонд. Овај се допринос може смањити, када пензиони фонд постигне висину, која је потребна за обезбеђење пензионих принадлежности коморских намештеника. У колико се издаци за пензије не могу покрити из прихода пензионог фонда, потребне суме уносиће се засебно у буџет коморе.

(⁴) За обавезе пензионог фонда јемчи целокупна имовина коморе.

(⁵) Установа пензионог фонда претставља засебну имовину о којој се има водити и полагати засебан рачун. Имовина фонда може се употребити искључиво за подмирење пензија коморских намештеника. Установа пензионог фонда је правно лице.

(⁶) Ближе одредбе о пензионом фонду прописује коморско веће посебним правилником који одобрава министар пољопривреде.

Глава V

Стални избрани (обранички) суд

Чл. 27.

(¹) Пољопривредне коморе могу основати у своме саставу и издржавати сопственим средствима свој стални избрани (обранички) суд.

(²) Надлежност тога суда и начин решавања спорова (поступак) прописује коморско веће посебним правилником, који одобрава министар пољопривреде.

(³) Претседништво коморе врши непосредан надзор над канцеларијским пословањем избраног суда.

Глава VI

Коморско газдинство, приходи и расходи

Чл. 28.

(¹) Коморе се издржавају првенствено из сопствених средстава.

(²) Сопствена средства коморе јесу:

- 1) приходи од сопствене имовине;
- 2) „ „ сопствених установа;
- 3) „ „ коморских такса;
- 4) завештања и добровољни прилози.

(³) Пољопривредне коморе су дужне да за сваку календарску годину спреме буџет, који мора одобрити коморско веће и који важи по одобрењу бана.

(⁴) О саставу буџета прописане се нарочите одредбе статутом коморе.

(⁵) Наредбодавац за све издатке коморе је председник коморе или његов заменик (чл. 22 ст. 3).

Чл. 29.

(¹) Коморе могу за покриће оног дела расхода, који не могу покрити приходима из сопствених средстава, разрезати прирез на основни порез на приход од земљишта својих припадника, а за припаднике из чл. 7 ст. 1 тач. б) који не плаћају овај порез могу разрезати прирез на течевину. Прирез не може бити већи од 5%, а одређује га коморско веће.

(²) Прирез разрезају пореске управе за све оне припаднике коморе, који се налазе на њиховом подручју, а наплаћују га уз државни порез.

(³) Ближе одредбе о разрезивању, наплаћивању и предаји наплаћеног приреза коморама прописане правилником министар финансија у споразуму са министром пољопривреде.

(⁴) Коморске таксе наплаћиваће се према правилнику који доноси коморско веће, а који одобрава бан.

Чл. 30.

До краја месеца јуна сваке године свака пољопривредна комора мора поднети надлежном бану на одобрење за кључни рачун о пословању у прошлој години.

Глава VII

Државни надзор

Чл. 31.

(¹) Пољопривредне коморе стоје под непосредним надзором надлежног бана, а под врховним надзором министра пољопривреде.

(²) О жалбама, које припадници појединих пољопривредних комора подносе против одлука коморе, решава, по саслушању претседништва коморе, надлежни бан.

(³) За вршење надзора и одржавање што непосредније везе са пољопривредним коморама, бан може да постави при свакој пољопривредној комори свога сталног делегата, коме је дужност да га извештава о свима опажањима у раду коморе.

(⁴) Делегат има право да присуствује седницама коморског већа и извршног одбора. Он може да обустави од извршења она решења за која сматра да су противна одредбама закона и законских прописа као и прописима коморског статута и правилника. О овој обустави бановински делегат је дужан одмах извести бана, коме припада право одлуке. Ако се ова одлука не донесе у року од 14 дана, сматра се да је решење одобрено.

(⁵) Бан може поништити свако решење коморе, које је противно закону, статуту и правилницима.

(⁶) Против одлуке бана комора се може жалити надлежном управном суду.

Глава VIII

Распуст

Чл. 32.

(¹) Министар пољопривреде може распустити коморско веће кад установи да оно ради против закона и законских прописа као и против прописа статута и правилника коморе, или ако коморско веће постане за рад неспособно. У томе случају поставиће министар пољопривреде комесара који ће решавати само о текућим пословима коморским. У таквом случају министар пољопривреде дужан је наредити да се најдаље за шест месеци изврши избор за коморско веће.

(²) Трошкови комесара падају на терет коморе, а одређује их министар пољопривреде.

Глава IX

Савез и сарадња комора

Чл. 33.

(¹) Коморе могу основати свој земаљски савез са седиштем у Београду.

(²) Земаљски савез пољопривредних комора основаће се и радиће по правилима које ће донети оснивачка скупштина, у коју делегирају поједине пољопривредне коморе по 3 своја коморска већника, а правила одобрава министар пољопривреде. Иначе и за овај савез сходно важе одредбе члана 1, 2, 3, 4, 5 и 6 ове Уредбе.

(³) Савез ће издржавати све пољопривредне коморе доприносом који ће се одредити правилима савеза, а који ће бити у сразмери земљарине за подручје сваке коморе.

(⁴) Непосредни надзор над радом савеза врши министар пољопривреде преко свог сталног делегата за кога важе одредбе чл. 31.

(⁵) Пољопривредне коморе могу с времена на време одржавати по питањима заједничке природе конференције и конгресе чија организација и рад могу бити предвиђени нарочитим правилником. Тај правилник одобрава министар пољопривреде. Исто тако могу две или више комора одржавати заједничке седнице својих већа или одбора по питањима заједничке природе.

Глава X

Прелазна наређења

Чл. 34.

(¹) Рок за прве изборе коморских већника одредиће министар пољопривреде у споразуму са претседником Министарског савета за сваку бановинску комору засебно.

(²) Надлежни бан ће у року од месец дана од дана првих избора већника извршити први сазив коморског већа и одредити једног чиновника банске управе који ће као његов комесар извршити све потребне припреме за први састанак коморског већа и водити прву седницу већа док оно већином присутних гласова не изабере привремено претседништво, привремени извршни одбор, у који осим привременог претседника и два потпредседника улазе још 4 већника, као и привременог секретара из реда већника.

(³) Са овим избором закључиће се први састанак већа, а наредни састанак сазваће привремени претседник кад извршни одбор изради нацрт коморског статута, који ће веће на том састанку претресати и усвојити већином присутних гласова коначни нацрт.

(⁴) Кад надлежна власт одобри статут, привремени претседник сазваће седницу већа на којој ће се веће коначно конституисати према одредбама ове Уредбе и статута.

Чл. 35.

За покриће трошкова око организације и рада пољопривредних комора у првој години аконтираће банови потребна сретства, а повраћај аконтираних износа одредиће се правилником из члана 29 став 3.

Чл. 36.

Овлашћује се министар пољопривреде да издаје аутентична тумачења прописа ове Уредбе.

Чл. 37.

Ова Уредба ступа у живот и добива обавезну снагу даном*) обнародовања у „Службеним новинама”.

Министар пољопривреде,
Св. Станковић, с. р.

Министарски савет на седници својој од 21 јануара 1937 год. а на основу § 72 тач. 1 Финансијског закона за 1936/37 год. одобрио је предњу Уредбу.

М. с. бр. 55
21 јануара 1937 год.
Београд

Претседник Министарског савета
и Министар иностраних послова,
Д-р М. Стојадиновић, с. р.
(Следују потписи осталих министара)

*) Ова Уредба је обнародована у Службеним новинама, бр. 46-XV од 1 III 1937 год.